

## Voorwoord

door Marc van Beijsterveldt

Beste lezer,

Er is veel gebeurd sinds u het vorige nummer van de Weko-wijzer ontving. Enkele dagen in het nieuwe jaar kregen we bericht dat Hans de Jager, die gerust de éminence grise van de Nederlandse wedstrijdleiders genoemd mag worden, op 88-jarige leeftijd was overleden. Hans' verdiensten voor de NBB, en meer speciaal voor de Weko en de opleiding tot WL, TCL en CLB zijn bijzonder groot geweest. Nog in het vorige nummer van de Weko-wijzer kon u een interessant artikel van zijn hand lezen over de historie van de imp-WP-schaal, zoals gewoonlijk netjes "uitgetijpt" ingeleverd inclusief diverse lay-out aanwijzingen in de kantlijn. Als eerbetoon plaatsen we nogmaals zijn artikel "Paaseieren met hindernissen" dat hij enkele jaren geleden schreef onder zijn pseudoniem (en anagram) E. Grajeshand. Ton Kooijman schreef een herinnering aan Hans en ook publiceren we de toespraak die Armand Trippaers (voorzitter NBB) sprak tijdens de afscheidsbijeenkomst.

Omdat de diverse competities in najaar en winter volop aan de gang zijn, zijn er in die periode ook altijd relatief meer protesten. Een gedeelte daarvan vindt u in dit nummer, van commentaar voorzien door Con Holzschere.

Ook de Commissie van Beroep had een drukke periode. Aangezien de beslissingen van de CvB vaak verstrekkende gevolgen (kunnen) hebben, publiceren we die ook. Overigens zijn alle CvB-uitspraken ook op de website van de NBB ([www.bridge.nl](http://www.bridge.nl)) te vinden.

Dan vindt u een verslag van de hand van Henk van Tent die als wedstrijdleider aanwezig was bij de Olympiade in Istanbul. Een stuk van Ton Kooijman waarin de meer organisatorische aspecten naar voren kwamen, stond al in Weko-wijzer 96; het is leuk om er ook eens van een andere kant verslag van te zien.

Tot slot nog een aflevering van wat inmiddels een vaste rubriek geworden is: "Van de groene tafel". Aarzelt u niet om vragen in te sturen.

### In herinnering aan Hans de Jager

door Ton Kooijman

Begin januari is Hans de Jager overleden, 88 jaar oud. Een respectabele leeftijd voor een respectabel man. Toch gebeurde het nog onverwachts, na een vrij korte periode waarin hij snel achteruit ging. Maar misschien was het onverwachte ook wel het gevolg van de uitstraling dat hij nog veel jonger was. In zijn gedrag en zijn uiterlijk, weliswaar bedaard, maar zeer geïnteresseerd en eeuwig actief. Had hij niet pas kortgeleden afscheid genomen van de Weko? En zo iets doe je als je ergens in de zestig bent, of zo. Ja daarom was het onverwachts, hij toonde nog lang geen 88 en kon dus nog lang mee.

Meer dan een halve eeuw heeft hij zich met wedstrijdbridge beziggehouden, een pensioengerechtigde leeftijd lang, 65 jaar, met bridge meer algemeen. En meer dan veertig jaar had hij een 'baan' voor de NBB, eerst op districtsniveau en vrij snel op landelijk niveau. Dat deed hij met speels gemak. In 1962 werd hij officieel WL en in 1968 leerde ik het vak uit een kanjer van een cursusboek door hem

geschreven en dat was niet de eerste versie. Als ik het over een kanjer heb, is dat in twee betekenissen. De omvang en de inhoud. Alles was van een grote zorgvuldigheid, overal werden voorbeelden gegeven, de mogelijke onregelmatigheden waren uitgebreid beschreven. En omdat er in die tijd internationaal veel minder contacten waren, moet hij veel van zijn teksten al interpreterend met zijn eigen gezond verstand hebben vastgesteld. En daar was weinig mis mee. Met dat gezond verstand bedoel ik, en dus ook met de teksten. Duizenden van ons zijn aan de hand van zijn boeken opgeleid in het arbitervak. Als ik hier stel dat het niveau van arbitren in Nederland, en dan kijk ik vooral naar de technische aspecten daarvan, tot de hoogste in de wereld behoort, danken we dat vooral aan Hans de Jager. En dan durf ik nog wel verder te gaan. Omdat hij begin jaren negentig op verzoek van André Boekhorst een Engelstalige versie verzorgde die gebruikt werd in de eerste internationale WL-cursus van de EBL (European Bridge League), heeft het niveau

buiten ons land toen ook een niet te onderschatten impuls gekregen.

Hans bleef tot aan zijn dood belangstelling voor het bridge en de spelregels houden. Onlangs ontving ik nog een brief van hem met opmerkingen die ik mee kon nemen bij het werk om de nieuwe spelregels te formuleren. Je krijgt haast de neiging om uit eerbetoon bij de teksten die mede door deze suggesties

gaan ontstaan met een voetnoot naar hem te verwijzen. Dat zal niet gebeuren en we hebben in Nederland die voetnoten niet nodig: wat respect en voetnoot?, om ons Hans blijvend te herinneren. Als een spelregelkenner bij uitstek, als een man met tomeloze energie, maar uiteindelijk vooral als een aardige vent met humor bij wie het goed toeven was.

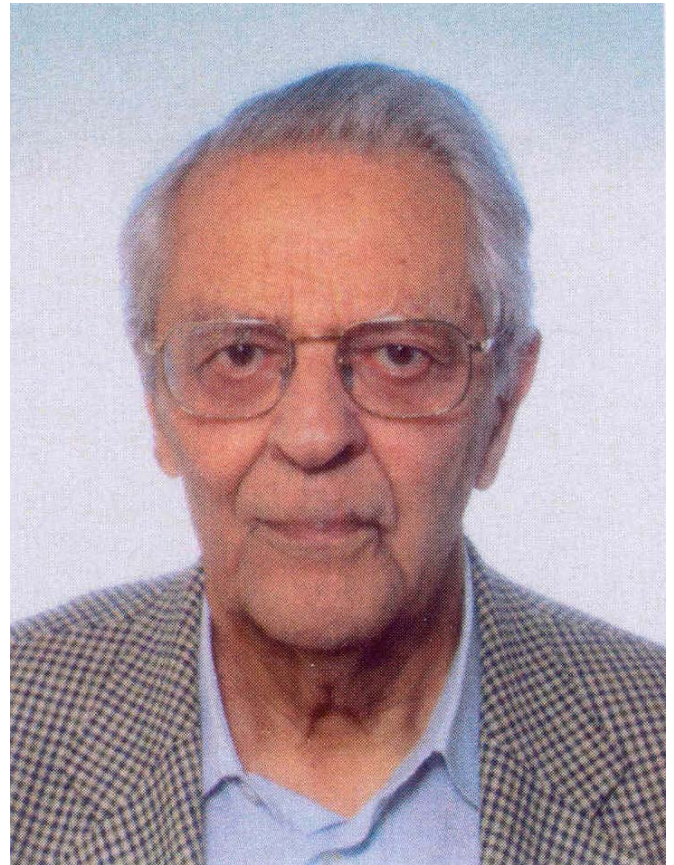
## **Bij het afscheid van Hans de Jager** *door Armand Trippaers*

De nestor van het Nederlandse wedstrijdwezen is overleden, ons erelid Hans de Jager is er niet meer.

In Hans de Jager verliezen wij een aimabele man die zijn hart verpand had aan bridge. Bridge was één grote uitdaging voor hem. Het maakte niet uit of het ging om speltechnische problemen, organisatorische zaken, regelgeving of de opleiding van wedstrijdleiders. Alles wat met bridge te maken had vond hij zeer interessant. Hij kon er zijn hele persoonlijkheid in kwijt.

Als wiskundige onderzocht hij talloze zaken. Was de VP-schaal wel eerlijk genoeg? Als er mensen klaagden over te grillige spellen verscheen er geheid een maand later een artikel in de Weko-wijzer over deze materie. En passant zette hij dan meteen wat misverstanden recht: 'het is de wet van de grote aantallen, niet de wet van de grote getallen.' Hij wou ook alles wat belangrijk was over het onderwerp kwijt in zo'n artikel. Zijn artikelen hadden daarom veel voetnoten. Bij het artikel over de grillige handen stond bijvoorbeeld de volgende voetnoot: 'Principieel moeten we onderscheid maken tussen de grenzen die gelden voor de gemiddelde kwadraatsom bij één windrichting van 40 spellen en die van alle vier de handen van 10 verschillende spellen'.

Hans de Jager had ook een vooruitziende blik. Hij werd in 1961 competitieleider van district Zuid Limburg. En het was niet toevallig dat juist district Zuid Limburg het eerste district was waar met systeemkaarten moest worden gespeeld.



Ook in groter verband doorzag hij dat nieuwe ontwikkelingen hun eigen regulering nodig hadden. Toen er complexe biedsystemen ontstonden, stond hij aan de wieg van de zogenaamde Rode Systeem-regelingen.

Hans vond goed onderwijs belangrijk. Zijn cursusboeken voor de wedstrijdtechnische opleidingen werden standaardwerken waar hij constant aan bleef schaven. Want het kon altijd nog nét iets beter. Ook door de Europese en Wereld Bridge Bond werden zijn boeken en inzichten gebruikt bij de opleiding van internationale arbiters.

Hans was vele jaren lid van de landelijke wedstrijdcommissie de Weko. In die commissie was hij omringd met kritische scherpzinnige mensen. Hans genoot zeker van de, soms felle, gesprekken. Vooral zijn discussies met Ton Kooijman waren heftig, maar altijd gingen ze als goede vrienden uit elkaar, elkaar waarderend om andermans kennis van zaken.

Je moest Hans beter kennen om te ontdekken dat hij een grote fantasie had. Dat kwam vooral tot uiting in de verhalen die hij onder het anagram E. Grajeshand schreef. Dat pseudoniem gaf hem de mogelijkheid om zijn observaties te verwerken tot scherpzinnige en humoristische verhalen.

Eén pseudoniem was echter niet voldoende. Zo schreef E. Grajeshand eens dat hij ook verhalen publiceerde onder het anagram Gerd Jan Hase. Van dit soort dubbele bodems kon Hans echt genieten.

Nadat Hans in 1996 tot erelid van de Nederlandse Bridge Bond was benoemd, verscheen er in 1997 een speciaal nummer van de Weko-wijzer dat geheel gewijd was aan Hans. Hans zou Hans niet zijn als E. Grajeshand daar niet een artikel in liet schrijven getiteld 'Zelfportret'.

In dat artikel schrijft Grajeshand voornamelijk over .....Hans de Jager.

Een citaat uit dat artikel: "Met Hans de Jager heb ik meermalen vruchtbaar samengewerkt, hoewel hij ook wel eens moeilijk deed". Dit citaat maakt meer dan duidelijk hoe Hans over zichzelf dacht, vruchtbaar samenwerken met anderen is belangrijk, maar Hans had goed in de gaten dat zijn drang naar perfectie anderen soms tot wanhoop dreef.

Een ander citaat van Grajeshand: "Wie ben ik om er iets tegenin te brengen dat een heel nummer van de Weko-wijzer aan Hans de Jager wordt gewijd? Want bobo's houden elkaar nu eenmaal de hand boven het hoofd en laten de buitenwereld zelden zien hoe oneens ze het gewoonlijk met elkaar zijn." Eigenlijk zegt Hans van zichzelf dat hij zichzelf geen bobo vond, en dat is ook zo. Hij was wars van de schone schijn of uiterlijkheden. Als er een probleem was, moest dat bediscussieerd worden. En het liefst in alle openheid zodat iedereen zijn licht er over kon laten schijnen.

Dames en heren, Hans de Jager is een zeer belangrijk man geweest voor de Nederlandse bridgegemeenschap. Hij zal lang in onze gedachten blijven bestaan, al was het alleen maar omdat zijn publicaties over tien, twintig of dertig jaar nog steeds actueel zullen zijn door de scherpe analyses en de wetenschappelijke grondslag.

Ook de Vlaamse Bridge Liga heeft haar deelneming betuigd bij het overlijden van Hans en daarbij haar grote waardering uitgesproken voor de verdiensten van Hans.

Ik besef dat ik zeer onvolledig ben geweest met het memoreren van alle verdiensten van Hans. Dat kan ook niet in dit korte tijdsbestek, hoewel Hans zelf altijd streefde naar zorgvuldigheid en volledigheid. Maar als al zijn verdiensten zouden zijn genoemd, zou u hem misschien wél een bobo vinden en dat had hij ook niet gewild.

Hans, we verliezen in jou een uniek mens dat een groot stempel heeft gedrukt op de ontwikkeling van bridge in Nederland. We zullen je missen en we zullen je zeker niet vergeten.

## **Paaseieren met hindernissen**

*door E. Grajeshand*

(dit artikel werd eerder geplaatst in Weko-wijzer 73 van maart 1999)

Evenals verleden jaar had Nettie me uitgenodigd om in de week voor Pasen de eieren-drive op haar club te spelen - een Butler-wedstrijd. Want de partner met wie ze gewoonlijk op haar donderdagse club speelt, was weer verhinderd. Haar invitatie wekte, zoals dat heet, gemengde gevoelens bij me op. Niet om haar, want ze speelt goed, is een prettige partner en op onze maandagse club vormen we een harmonieus paar. Ook niet

om de dag; je kunt tegenwoordig op de televisie wel elke avond in de week naar voetballen en andere vormen van geweld kijken. Daar laat ik een bridgewedstrijd niet voor staan. De paren op haar donderdagse club zijn het gebruikelijke assortiment van aardige en vervelende, goede en slechte spelers; dat was evenmin mijn bezwaar. Nee, het is die TCL, of hoe dat tegenwoordig heten mag, die me beslist niet ligt. Hij ge-

draagt zich naar mijn idee veel te bezig en wordt direct kwaad als een speler zijn autoriteit in twijfel durft te trekken en hem niet slaafs gehoorzaamt. Dat werkt op mijn zenuwen en maakt me recalcitrant. Nettie is niet zo, ze lachte er om toen die man en ik verleden jaar ruzie hadden - en ik weet eigenlijk niet, wie van ons beiden ze toen niet serieus nam.

Dat was verleden jaar. Nu nam ik me voor, me niet door hem op stang te laten jagen. Maar in de derde ronde deed zich toch een incident voor waarbij ik mijn zelfbeheersing even verloor. Het spel lag zo:

<p>♠ 3 ♥ V3 ♦ 10986542 ♣ 862</p>	<p>W      N           Z      O</p>	<p>♠ HVB108 ♥ B1074 ♦ VB3 ♣ V</p>	<p>♠ 52 ♥ AH9852 ♦ AH ♣ 543</p>
			<p>♠ A9764 ♥ 6 ♦ 7 ♣ AHB1097</p>

Nettie had 1♥ geopend, oost had met 1♠ gevolgd en ik was nogal overmoedig in 6♣ terechtgekomen. West startte ♠3 - kennelijk een singleton - en ik moest oosts ♠10 in de eerste slag wel met ♠A nemen, maar ik besepte dat ik dan tegen vier schoppenverliezers aankeek, waarvan er maar twee op de plaatjes van de blinde konden worden geloosd. Bovendien zou ik ♣V nog moeten vinden. Eerst maar eens troef trekken, dacht ik; als die rond zitten houdt de blinde een troef over waarmee ik een schoppen kan troeven nadat ik oost eerst een schoppen zou hebben laten maken.

In de tweede slag speelde ik dus ♣A voor en oost smeed onmiddellijk ♣V op tafel, terwijl hij me aankeek alsof ik in zijn hand had gegluurd. Die handeling ontlokte zijn partner bovendien de opmerking dat deze nog niet had bijgespeeld. De arbiter verscheen prompt aan tafel, nog voordat iemand hem had geroepen. "Nu mag de leider kiezen of Jan de hoogste of de laagste moet bijspelen", besliste hij zonder dat hem iets was gevraagd. Ik begreep eigenlijk niet, waar die man zich mee bemoeide en dat gaf ik hem ook te verstaan.

Maar hij antwoordde arrogant dat "de aandacht op de onregelmatigheid was gevestigd" en dat het dus onze plicht was geweest hem direct te ontbieden. Ik sputterde nog wat tegen: "maar ik hoef toch niet te kiezen". "Dat moet u wel", zei hij, "in artikel 57A staat: en de leider kiest één van de volgende mogelijkheden". Op dat moment kon ik me niet langer bedwingen en zei nijdig: "ik kies de middelste", in de overtuiging dat oost geen andere troef meer had, zodat west de drie andere troefjes bezat. Na deze slag had ik immers nog HB1097 over om ze onschadelijk te maken. "Dat kan niet", zei hij korzelig, "u kunt alleen de hoogste of de laagste kiezen". Om de zaak niet te laten escaleren koos ik de hoogste; dat staat serieus. In de volgende slag speelde ik ♣H, bij west verscheen ♣2 en oost gooide ♠8 af. Een schoppen in de blinde troeven was er niet meer bij.

Er was echter nog een andere kans om het contract te maken, namelijk als de hartens 3-3 zouden zitten. De laatste troef haalde ik er nog niet uit, maar ik ging in de vierde slag met ♥6 naar de tafel en gooide vervolgens op de andere hoge harten mijn ♠4 af. West speelde in die slag ♥V bij. Hij kon natuurlijk nog best ♥B hebben, maar het feit dat oost eerst ♥7 en daarna ♥4 had bijgespeeld deed me vermoeden dat de hartens ook niet rond zouden zitten. Inderdaad, toen ik de derde harten in mijn hand troefde, gooide west ♦2 af. Ook die kans was dus verkeken. De situatie was nu als volgt:

<p>♠ - ♥ - ♦ 1098654 ♣ 6</p>	<p>W      N           Z      O</p>	<p>♠ HVB ♥ B ♦ VB3 ♣ -</p>	<p>♠ 5 ♥ 985 ♦ AH ♣ 5</p>
			<p>♠ 976 ♥ - ♦ 7 ♣ 1097</p>

Ik kon nu bij west de laatste troef er wel uithalen en dan op de tweede ruiten een schoppen afgooien en zelfs de hartens vrijtroeven, maar dat hielp me allemaal niet; ik bleef twee verliezers in schoppen houden. In de hoop dat ik west tot een fout zou kunnen verleiden,

speelde ik een schoppen uit de hand. Maar west spaarde zijn troef en liet de slag door zijn partner nemen. Die speelde schoppen terug en dat betekende de downslag. Nettie was niet teleurgesteld; integendeel, ze bleek enthousiast over wat ik had willen doen. “Wat slim van je om te verlangen dat hij ♣6 zou bijspelen”, riep ze en er klonk oprechte bewondering in haar stem. “Dan is het contract binnen”. “Dat maakt geen verschil”, merkte Jan op. “Toch wel”, zei ze, “als jij in de tweede troefslag dan ♣2 bijspeelt, gaat de leider, net als hij nu deed, driemaal harten spelen en de derde hoog troeven. Dan speelt hij ruiten naar mijn aas en voor de vierde keer harten die hij weer hoog troeft. Daarna brengt hij je met zijn ♣7 aan slag en je hebt dan alleen nog ruitens, waarmee je mijn hand aan slag moet brengen. Op mijn hoge ruiten en de twee vrije hartens gaan alle drie de schoppens van de leider weg. En als je in de tweede troefslag ♣8 deblokkeert is mijn troef 5 hoger dan jouw troef 2. Ook eerder onder-troeven helpt je niet. Alleen ♣6 overhouden was funest voor ons; die is te hoog voor mijn ♣5 en te laag voor de ♣7 van de leider”. Nu was het mijn beurt om haar te complimenteren met de scherpe analyse, waarbij ik maar verzweeg dat ik dit alles niet had gezien. Dat vertelde ik haar pas na afloop van de wedstrijd. “Heb je dat uit een boekje?”, vroeg ik haar toen. Ze antwoordde dat ze zoiets wel eens had gelezen, ergens bij Bird en Klinger of zo, maar dat de zaak daar toch wat anders lag. “Sommige wielen zijn nu eenmaal al eerder uitgevonden”, zei ik, “maar kennis van de literatuur maakt ook deel uit van iemands technische bekwaamheden”. In de vijfde ronde hadden we opnieuw een confrontatie met de arbiter en merkwaardigerwijze was weer art. 57 de bron van de moeilijkheden. Nettie speelde als zuid een contract van 2♠. De eerste vijf slagen waren voor ons, maar de zesde en zevende waren door west genomen. De situatie was toen zo:

♠ –		♠ –
♥ 65		♥ V1087
♦ 9863		♦ B
♣ –		♣ 7
	N	
♠ –	W	O
♥ 2		
♦ 75		
♣ 862	Z	
♠ B		
♥ B3		
♦ –		
♣ 543		

West, die blijkbaar niet wist waar ♣7 zich bevond, speelde in de achtste slag ♦5 (hij wist dat zijn partner nog de hoogste had), maar daarbij viel per ongeluk ook ♣6 uit zijn hand. Hij slaakte een kreet en de arbiter was ogenblikkelijk ter plaatse. Nadat deze had geconstateerd dat ♣6 niet echt was gespeeld, bepaalde hij dat het een kleine strafkaart zou worden en hij legde omstandig uit wat we alle vier al wisten. In noord werd ♦8 bijgespeeld, oost legde ♦B en Nettie troefde de slag af, waarna ze haar kans waarnam door ♣5 na te spelen. Terwijl west wat beteuterd zat te kijken, met zijn ♣6 op tafel, speelde oost al ♣7 bij. De arbiter die nog ter plaatse was, constateerde dat oost voortijdig had bijgespeeld en besliste: “nu moet de leider kiezen of ze west zijn hoogste of zijn laagste klaveren laat bijspelen”. Hij wees er op dat dit een straf is die voorrang heeft op de regeling die voor de kleine strafkaart geldt.

Als blinde bemoeide ik me er deze keer niet mee en ik had ook niet zo geweten, of het wat uitmaakte. Oost maakte echter bezwaar tegen de beslissing van de arbiter met de argumentatie: “de klaveren zes van mijn partner lag al op tafel; ik dacht dat die gespeeld was; in elk geval moet die worden gespeeld, want alle klaverenhonneurs zijn er uit”. Maar de arbiter was onverbiddelijk. Hij verweet oost dat deze ongeoorloofde informatie over de klaverenhonneurs had gegeven en las ons het begin van art. 57 letterlijk voor om te benadrukken dat dit artikel hier echt van toepassing was. “Klaveren zes is niet gespeeld; dat moet nog gebeuren”.

Ook Nettie toonde haar ongenoegen over de beslissing van de arbiter. “Heb ik dan geen andere keuze?” vroeg ze onnozel - ze is zelf TCL en weet het wel. “Ja, als je bij west een renonce in de voorgespeelde kleur verwacht,

kun je een andere kleur verbieden". "Dan verbied ik west om schoppen bij te spelen", zei ze resoluut. Terwijl west wees op zijn ♣6 om te laten zien dat hij wel degelijk kon bekennen, kon oost niet nalaten om weer zijn goede geheugen te demonstreren: "Er zijn dertien schoppens uit", zei hij. "Ik heb de troeven niet geteld", loog Nettie en ze negeerde de ♣6 die op tafel lag.

De arbiter was intussen ijverig in zijn boekje aan het kijken, maar hij kon niets vinden dat haar keuze ongeldig zou laten zijn. "In dit geval heeft de eis van de leider geen invloed op de verplichting dat west geen andere klaveren mag spelen dan een honneur, of de kleine strafkaart". West moest dus ♣6 spelen. Hij was zichtbaar opgelucht dat hij uiteindelijk toch de zes kon leggen. Dat zou hij zonder al dat geharrewar ook hebben gedaan. Hij had immers al eerder laten blijken dat hij er geen idee van had, waar de zeven zat, totdat zijn partner die kaart bijspeelde.

De slag was voor oosts ♣7 en OW konden niet verhinderen dat het contract werd gemaakt.

Na afloop concludeerde Nettie dat ze down zou zijn gegaan als ze west in de bewuste slag ♣2 of ♣8 had laten spelen. "Als hij de 2

had gelegd, zodat oost aan slag komt, speelt deze ♥V en nog een harten, waarop ik alleen ♥B maak en nog beide klaveren verlies. En als hij de 8 had gelegd, neemt hij ook nog ♣6 mee en dan speelt hij klaveren terug, zodat ik mijn beide hartens moet afgeven'. Ik begreep het en zag nu ook een overeenkomst met het andere spel. Op één dag hadden twee verschillende tegenstanders ♣862 en ze moesten beiden proberen geen ♣6 te spelen. De ene keer zat ♣543 er achter, de andere keer er voor.

De voorzitter kondigde na afloop van de drive aan dat de computer het had laten afweten; het bleek namelijk dat de datumscore in het programma niet juist werd vastgesteld. Een van de spelers weet te vertellen waardoor dat komt: de overgang naar het volgende millennium geeft nu al een verkeerde datum aan. De voorzitter zegt dat er tot zijn spijt geen andere oplossing is dan dat de prijzen - zakjes met verschillende aantallen eieren - door het lot zouden worden bepaald, omdat het anders te laat zou worden. Nettie trok een kaart, klaveren zes.

## Uitspraken van de Protestcommissie

### Protest 04-28

Meesterklasse viertallencompetitie

**Spel 32** ♠ AB10

**W / OW** ♥ 743

♦ HV109

♣ AVB

♠ HV9765

♥ AH10986

♦ 6

♣ -

W N

Z O

♠ 842

♥ 5

♦ A85

♣ H86432

♠ 3

♥ VB2

♦ B7432

♣ 10975

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
1♠	1SA	pas	2♠ *
4♥	... pas	pas	5♣
pas	pas	... doublet	pas
5♥	doublet	allen passen	

2♠ is transfer voor klaveren

Zowel bij noords eerste pas als bij oosts doublet is de tray lang aan de NO-zijde van het scherm geweest.

NZ maken bezwaar tegen het 5♥-bod van west na de vertraging van de tray. Die wordt hoogstwaarschijnlijk veroorzaakt door oost omdat noord in deze situatie geen probleem kan hebben. De wedstrijdleader vond passen op het doublet voor west geen redelijk alternatief en liet de score staan. NZ moesten dus naar de PK. Die overwoog:

- dat de vastgestelde denkpauze van oost een ongeoorloofde inlichting kan bevatten waarvan west in het verdere bieden (en evt. spelen) geen gebruik mag maken;
- dat west door zijn eerdere pas op 5♣ te kennen heeft gegeven dat contract tegen te willen spelen;
- dat het doublet daarin geen verandering zou hoeven te brengen, ware het niet dat uit de denkpauze twijfel spreekt over de defensieve kracht van de oosthand;

- dat daarom "pas" i.p.v. 5♥ als een redelijk alternatief moet worden gezien en dus niet kan worden toegestaan;
  - dat vervolgens beoordeeld moest worden of het 5♣-bod van zuid mogelijk is gedaan na het gebruik van een ongeoorloofde inlichting die besloten kan liggen in noords eerdere langzame pas;
  - dat een ander bod dan 5♣ geen redelijk alternatief is.
- en besloot dus
- de beslissing van de wedstrijdleider niet in stand te houden;
  - de score op spel 32 vast te stellen op 5♣! door zuid precies gemaakt, NZ +550;
  - het protestgeld te retourneren.

### Commentaar

Er waren bij deze zaak drie dingen aan de orde. Eén principiële zaak en twee beoordelingskwesties. De principiële zaak is in hoeverre bij het spelen met schermen het feit dat de tray lang weg blijft een ongeoorloofde inlichting oplevert. Men weet namelijk niet - aldus de theorie achter het gebruik van schermen - of partner lang nagedacht heeft of dat de tegenstander naar de WC geweest is of dat men gewoon 'even' gewacht heeft met het doorschuiven van die tray. Helaas is de praktijk anders. Zowel uit de geluiden achter het scherm als uit het biedverloop is het doorgaans duidelijk wat er aan de hand was. In dit geval was de PK ervan overtuigd dat west wist dat zijn partner lang had nagedacht.

Vervolgens komt dan aan de orde of er voor wests bieding (5♥) een alternatief was en zo ja of de keuze voor 5♥ door de denkpauze aantrekkelijker is geworden. De PK beantwoordde beide vragen duidelijk met ja. West had al eerst door op 5♣ te passen aangegeven liever 5♣ te willen tegenspelen dan zelf 5♥ (of 5♠) te willen spelen. Als partner door zijn doublet aangeeft het daar volmondig mee eens te zijn, is het niet logisch, laat staan 'opgelegd' om nu 5♥ te bieden. Tenzij partner lang heeft nagedacht natuurlijk.... Het 5♥-bod is dus een overtreding en er werd een score vastgesteld gebaseerd op een pas op 5♣ gedoubleerd. Men zou van mening kunnen zijn dat west beter zou moeten weten (het is tenslotte Meesterklasse!) en dat de overtreding nog apart bestraft zou moeten worden, maar de PK vond de -550 voor 5♣ gedoubleerd wel erg genoeg.

### Protest 04-29

Meesterklasse viertallencompetitie

Spel 30

O / -

♠ 732	♠ A
♥ VB102	♥ A754
♦ 1094	♦ HVB652
♣ A108	♣ 73
♠ VB1065	
♥ -	
♦ A8	
♣ HVB962	
	♠ H984
	♥ H9863
	♦ 73
	♣ 54

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	1♦ *	pas
2♣ *	pas	2♥	pas
2♠	pas	3♠	pas
4♣ *	pas	4♦	pas
4♠	pas	4SA	pas
5♣	pas	6♠	pas
6SA	allen passen		

Een biedverloop met misverstanden omdat oost en west op verschillend spoor zitten.

1♦ is Precisie, 11-15 HCP. Daarna loopt de door oost en west gegeven uitleg op belangrijke momenten uiteen:

	west	oost
2♣	echt	inv. minor in ruiten
3♠	steun	"steun"
4♣	cue	cue
4♦	cue	waiting
4♠	einde !	cue
4SA	vraagt azen	vraagt azen
5♣	1 of 4 key cards	1 of 4 key cards
5♦	troef vrouw ?	einde !
6♠	ja	??
6SA	ook goed	einde !!

De door oost gegeven uitleg was systematisch juist, west was vergeten dat 2♣ ruiten aangaf en daardoor kreeg het biedverloop een heel andere betekenis aan beide kanten van het scherm.

Zuid moest uitkomen en had door de uitleg een ander beeld van het spel dan zijn partner noord. Bovendien had oost nog gezegd dat hij het 5♣-bod "teleurstellend" vond. Zuid vond de hartenstart waarmee 6SA normaal gesproken down gaat, maar signaleerde vervolgens in de tweede slag, toen de leider klaveren speelde, geen odd-ball. Dat is (kort gezegd) een signaal

waarmee je je eigen start aan kunt signaleren als het er op lijkt dat dat de kleur is waarin slagen te halen zijn. Toen noord aan slag kwam met ♣A dacht hij, door het ontbreken van odd-ball én de opmerking van oost dat er haast was met het meenemen van ♠A en speelde schoppen na zodat het contract werd gemaakt.

Uiteraard werd de WL gevraagd een oordeel te geven over één en ander. Die vond dat NZ waren benadeeld en wijzigde de score naar 6SA -4, zodat OW in protest moesten om te proberen hun goede score terug te krijgen.

De PK overwoog:

- dat ondanks de verkeerde uitleg van het bieden van OW zuid toch één van de starts vond waarmee het contract kon worden down gespeeld;
- dat, nu het voor NZ blijkbaar van zo groot belang is of partner al dan niet een odd-ball signaal geeft, er voor zuid geen reden is om niet een dergelijk signaal te geven omdat het immers aannemelijk is dat zijn partner tijdig aan slag zal komen om het contract nog down te kunnen spelen;
- dat het slechte resultaat voor NZ daarom geweten moet worden aan hun eigen minder juiste tegenspel en niet aan de door west gegeven verkeerde uitleg of het door oost tijdens het bieden gegeven commentaar;
- dat echter oost en west, gezien de ernst van hun respectievelijke overtredingen, wel voor aparte bestraffing in aanmerking komen.

en de beslissing was dus niet verrassend

- de beslissing van de wedstrijdleader niet in stand te houden;
- de score op spel 30 vast te stellen op 6SA door oost precies gemaakt, NZ -990;
- aan het team van OW een straf op te leggen van 1 WP wegens het door west herhaaldelijk geven van verkeerde uitleg van de gedane biedingen en wegens het door oost tijdens het spelen commentaar leveren op het bieden;
- het protestgeld te retourneren.

### Commentaar

Een boeiend geval. OW maakten een potje van het biedverloop. West was vergeten wat het antwoord van 2♣ op 1♦ betekende! Vervolgens ontspon zich een zes biedronden durende communicatiestoornis die in een ietwat vreemdsoortig 6SA-contract eindigde. Na

een hartenstart gaat dat vier down zou je denken, maar zie er wat er gebeurde. NZ spelen een heel gedisciplineerd signaleringssysteem en daar maakt de odd-ballconventie deel van uit. Dat komt er op neer dat als je een SA-contract tegenspeelt en de leider neemt de uitkomst en speelt zijn werkkleur aan, je van een aantal kleintjes de hoogste bijspeelt om aan te geven dat de uitkomst een doorslaand succes is geweest. De partner die dat mogelijk niet kan zien, weet dan dat ie de uitgekomen kleur moet naspelen. Zuid had dus in dit geval na de succesvolle hartenstart zijn hoogste klaveren (de 5) bij moeten spelen om aan te geven dat zijn partner harten na moest spelen na ♣A. Hij verzuimde dat echter, waarschijnlijk een slordigheid omdat hij zich niet gerealiseerd had dat partner een probleem kon hebben. Noord dacht nu dat zuid ♠A had i.p.v. ♥H en speelde schoppen na zodat 6SA gemaakt werd.

De PK vond dat daarom NZ deze ramp aan zichzelf te wijten hadden en niet aan het gerommel van OW.

### Protest 04-30

Eerste Divisie viertallencompetitie

**Spel 6**

♠ VB743

**O / OW**

♥ 98

♦ A6

♣ 10842

♠ H6

♥ HV53

♦ HV1092

♣ V6

N

W

O

Z

♠ A95

♥ AB64

♦ 87

♣ AH53

♠ 1082

♥ 1072

♦ B543

♣ B97

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	1SA	pas
2♣	pas	2♥	pas
4♦ *	doublet	4♠	pas
4SA	pas	5♦	pas
6♥	allen passen		

4♦ is door oost uitgelegd als splinter (kort in ruiten met hartenfit). Noord doubleert en vraagt daarmee om een start in de kleur boven de splinter (dus schoppen). West legt 4♦ uit als cue en dan vraagt het doublet om een start in die kleur. Zuid start ♦B en het contract wordt eenvoudig gehaald. Na afloop blijkt wat er aan de hand is en NZ vragen de WL om een oordeel. Deze vindt het erg onwaarschijnlijk dat 6♥ met een andere start down zou gaan en laat daarom de score staan. NZ zijn niet tevreden en gaan in protest. Bij de PK geen gehoor, want die overweegt:

- dat door oost en west aan beide kanten van het scherm een verschillende uitleg is gegeven van het 4♦-bod, hetgeen een overtreding is;
  - dat de start met ♦B als vreemd aangemerkt moet worden en de belangrijkste oorzaak is van het slechte resultaat van NZ omdat het de leider erg makkelijk maakt zijn contract te halen;
  - dat de leider ook na een andere start zeer waarschijnlijk twaalf slagen had gemaakt en er dus geen sprake is van nadeel voor NZ dat veroorzaakt is door de verschillende uitleg van oost en west.
- en het besluit is daarom:
- de beslissing van de wedstrijdleider in stand te houden;
  - het protestgeld niet te retourneren.

### Commentaar

Een foutieve uitleg bracht zuid er toe om ruiten in plaats van schoppen te starten. "Nou en?" zei de PK. Er is geen reden dat het contract met ruitenstart eerder gemaakt zou worden dan met schoppenstart. Tenzij natuurlijk zuid het in zijn hoofd haalt om van B543 met de boer te starten.

### Protest 04-31

Eerste Divisie viertallencompetitie

Spel 21

♠ 107

N / NZ

♥ AV9

♦ A8652

♣ AV7

♠ VB9843

♥ 10

♦ 109

♣ 9842

N

W

Z

O

♠ 2

♥ B7653

♦ HVB73

♣ B5

♠ AH65

♥ H842

♦ 4

♣ H1063

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	1♣ *	1♦	doublet
1♠	pas	pas	5♣
5♠	doublet	allen passen	

Een merkwaardig biedverloop, te verklaren door de betekenis van het 1♣-bod. Dat kan verschillende soorten handen bevatten en wordt door zuid aan west uitgelegd als een minimum, ongebalanceerd met echte klaveren (want met 15-17 SA-verdeling zou 1SA geboden zijn na 1♠). West concludeert dat oost wel een schoppenfit(je) moet hebben en biedt nog 5♠ wat door NZ wordt gedoubleerd; het tafelfresultaat is een treurige -1700 (zeven down). De WL ziet geen overtreding en laat de score staan zodat OW in protest gaan. Daar voeren ze aan dat oost nu vrijwel zeker een renonce klaveren moet hebben en na 1♠ niet gepast zou hebben met twee lange rode kleuren. De protestcommissie heeft voor de OW-argumenten geen begrip en overweegt:

- dat de uitleg door zuid van noords eerste pas niet zozeer foutief als wel onvolledig is geweest;
- dat dat op zich een overtreding is;
- dat het slechte resultaat van OW echter volledig toe te schrijven is aan wests wilde en ongedisciplineerde 5♠-bod aangezien oost met enige schoppenfit ongetwijfeld die kleur bij eerste gelegenheid zou hebben gesteund.

en daarom wordt als volgt besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider in stand te houden;
- NZ te verzoeken in het vervolg een meer volledige uitleg van het door hen gehanteerde biedsysteem te geven;
- het protestgeld niet te retourneren.

## Commentaar

In het systeem van NZ betekent een 1♣-opening een ongebalanceerde hand met lange klaveren of een gebalanceerde hand met vijftien tot zeventien punten. In het algemeen geeft dan een 1SA-herbieding van de openaar de evenwichtige variant aan en een ander rebid de klaverenhand. Volgens dat principe had noord in dit geval dus 1SA moeten herbidden, maar met een bescheiden doubleton schoppen vond hij het maar niks om SA te bieden over het 1♠-bod rechts van hem. Zuid interpreteerde noords pas als een (minimale) ongebalanceerde klaverenhand, legde dat ook zo uit aan west en bood 5♣. West besloot nu 5♠ te bieden ondanks het feit dat zuid met zijn doublet wel wat in schoppen gesuggereerd had. Volgens de PK een dwaze actie die geheel voor eigen rekening komt.

## Protest 04-32

Eerste Divisie viertallencompetitie

### Spel 3

N / OW

♠ VB95 ♥ 8 ♦ V2 ♣ HB7543	N W O Z	♠ 1086 ♥ AVB2 ♦ A1085 ♣ A8	♠ H743 ♥ 9764 ♦ H964 ♣ 6  ♠ A2 ♥ H1053 ♦ B7 ♣ V1092
-----------------------------------	------------------	-------------------------------------	---

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
pas	pas	1SA	pas
2♣	pas	2♥	pas
3SA	allen passen		

Zuid start met ♣2, hetgeen wordt uitgelegd als derde of vijfde van boven. Leider oost kiest daarop een niet-winnende speelwijze en als blijkt dat zuid niet de derde of vijfde maar de vierde is gestart, wordt de WL gevraagd te bekijken of het nadeel dat oost zegt te hebben voldoende is om de score te wijzigen.

Die is van mening dat zuid een bridgetechnische reden had om af te wijken en laat de score staan. OW moeten dus naar de PK en die overweegt tijdens de behandeling:

- dat volgens de systeemkaart van NZ hun afspraak is met de derde of vijfde van boven te starten;
- dat zuid op dit spel een bridgetechnische reden had van die afspraak af te wijken, maar dat dit waarschijnlijk niet de eerste keer geweest is dat dat is gebeurd;
- dat oost, als hij geweten had dat de uitkomstkaart de vierde van boven had kunnen zijn, zijn contract waarschijnlijk gemaakt zou hebben;
- dat hij in de praktijk echter door slecht afspel en niet door de mogelijk onvolledige uitleg door zijn tegenstander is down gegaan;
- dat er dus geen direct verband bestaat tussen het slechte resultaat en de vermeende overtreding.

en het besluit is daarom:

- de beslissing van de wedstrijdleider in stand te houden;
- NZ te gebieden hun systeemkaart terzake van de gebruikte uitkomsten aan te vullen;
- het protestgeld niet te retourneren.

## Commentaar

Dit is een zeer interessant geval. Speciaal voor mij, omdat de protesterenden clubgenoten van mij zijn die mij sinds de uitspraak bijna wekelijks vragen hoe de PK nu tot zo'n (in hun ogen) dwaze uitspraak kon komen. Ik zal die vraag hierbij proberen te beantwoorden. Eerst een algemeen, leerzaam punt: paren die 'eerste-derde-vijfde' als uitkomstconventie spelen, beseffen meestal wel dat er situaties zijn waarin dat een slag kan kosten. Een voorbeeld:

	V104	
65		AB83
	H972	

Na een start met de 2 heeft de verdediging in principe drie slagen in de kleur. Na een start met de 7 zijn er maar twee slagen. Sterker nog, door slinks afspel kan de leider zelf de 3 hoog spelen (ga dit na!). Kortom met combinaties als H972 in situaties waarbij de leider of de dummy best wel eens een vierkaart in de kleur kan hebben, is de vierde van boven in het algemeen technisch beter. Verstandige paren die 1-3-5 spelen, zetten dan op hun systeemkaart iets als "Uitkomsten: 1e, 3e, 5e (in uitzonderingsgevallen 4e)".

Het NZ-paar in het onderhavige geval had verzuimd de uitzonderingssituatie te vermelden. De leider taxeerde de uitkomer na de

start van de 2 van V 10 9 2 daarom op een oneven aantal kaarten in de kleur. Gezien het aantal klaveren in de dummy en het feit dat noord nog bekende in slag 1, ging de leider ervan uit dat zuid van een driekaart gestart was. Als dat zo is, heeft de leider een 100% speelwijze voor zijn contract, namelijk ♣8 nemen, ♠A incasseren en schoppen spelen. Dat levert een zekere schoppenentree op naar de tafel en met de zes zekere klaverenslagen is de leider binnen. Toen echter noord in de tweede klaverenslag niet meer bekende, was Leiden(n=r) in last en ging het contract down. OW voelden zich misleid door de uitleg en riepen de WL. Deze gaf hun echter geen gelijk, dus op naar de PK. De PK overwoog echter dat de leider had moeten beseffen (het is tenslotte Eerste Divisie) dat ook als NZ beweren consequent 1<sup>e</sup>-3<sup>e</sup>-5<sup>e</sup> te starten, ze in zo'n geval er om technische redenen wel eens van af kunnen wijken en dat het dus 'dom' was van de leider om er blindelings van uit te gaan dat de uitkomer een oneven aantal klaveren had. Dat betekent dus dat OW hun slechte score behouden. Wat echter met NZ? De PK overwoog hen te bestraffen voor hun slordigheid, maar besloot dat toch niet te doen aangezien het een zeer gebruikelijke situatie betreft. Er zijn talloze paren in Nederland die 1<sup>e</sup>-3<sup>e</sup>-5<sup>e</sup> spelen en af en toe met de vierde uitkomen zonder dat ze dat expliciet vermelden. Niet correct, maar zoals gezegd wel heel gebruikelijk. Hopelijk lezen een aantal van die paren dit commentaar en passen hun systeemkaart (en de uitleg aan tafel) aan.

### Protest 04-33

Tweede Divisie viertallencompetitie

<b>Spel 3</b>	♠ 8432			
<b>N / OW</b>	♥ HV2			
	♦ 875			
	♣ V84			
♠ B1065				♠ V9
♥ 10984				♥ 7653
♦ 109632				♦ AV4
♣ -				♣ B653
	♠ AH7			
	♥ AB			
	♦ HB			
	♣ AH10972			

Biedverloop:

<i>West</i>	<i>Noord</i>	<i>Oost</i>	<i>Zuid</i>
—	—	—	2♣
pas	2♦ *	pas	2SA
pas	4SA ?	pas	5♣ ?
pas	6SA	allen passen	

De 2SA-herbieding is uitgelegd als 25-26 HCP en dat wordt bevestigd door de systeemkaart van NZ. Desalniettemin vond de WL dat zuid de gegeven uitleg had moeten corrigeren (hij heeft 23 punten) en dat OW daardoor benadeeld waren omdat hun verdediging gebaseerd was op ♠AHB bij zuid. Hij corrigeert daarom het tafelfresultaat (6SA precies gemaakt) naar 6SA -1. Daarmee zijn NZ het niet eens; volgens hen was er geen overtreding en dus kan de score niet worden gecorrigeerd. De PK blijkt het daarmee eens te zijn en overweegt:

- dat volgens de door NZ overlegde systeemkaart de uitleg van het 2♣-bod systematisch juist is geweest;
  - dat in art. 75D, waaraan de wedstrijdleider refereert, is voorgeschreven dat de gegeven uitleg voor aanvang van het spelen moet worden gecorrigeerd indien die verkeerd is geweest;
  - dat daar in dit geval geen sprake van is omdat zuid (mogelijk onbewust) van zijn systeem is afgeweken hetgeen geen overtreding van de spelregels is.
- en de beslissing die daaruit volgt is:
- de beslissing van de wedstrijdleider niet in stand te houden;
  - de score op spel 22 vast te stellen op 6SA door noord precies gemaakt, NZ +990;
  - het protestgeld te retourneren.

### Commentaar

OW kregen op dit spel correcte uitleg over de afspraken van NZ. Er was dus absoluut geen sprake van een overtreding. Zuid had zich vergist en volgens de WL had hij dat aan de tegenpartij moeten vertellen. Niet dus. Een leermoment voor de WL (hopelijk).

Twee technische opmerkingen. Ten eerste is het op zich helemaal niet zo'n slecht idee om de zuidhand als een 25-26 SA hand te verkopen. Met alle controles en een hele goede zeskaart, zou ik dat persoonlijk doen - zij het niet 'per ongeluk' zoals de onderhavige zuidspeler beweerde.

De tweede technisch opmerking is dat de leider 6SA sowieso probleemloos moet maken. Na de ♣A ziet hij het zitsel en na

klaveren naar de vrouw moet hij niet de gemarkeerde snit op ♣B nemen, maar eerst ruiten spelen om in de hand de goede te leggen. Aangezien ♦A en ♦V voor ♦HB zit, kan hij het niet fout doen. Daarna zijn twaalf slagen 100%.

### Protest 04-34

Tweede Divisie viertallencompetitie

Spel 23 ♠ VB84

Z / Allen ♥ 1073

♦ B3

♣ 9543

♠ H76

♥ 9

♦ H94

♣ AVB1062

W N  
Z O

♠ A102

♥ 8652

♦ V63

♣ H87

♠ 953

♥ AHVB4

♦ A8752

♣ —

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	1♥
2♣	pas	3♣	3♦
pas	stop 4♥	pas *	pas
pas			

Ondanks dat noord de stopkaart gebruikt voordat hij 4♥ biedt, neemt oost niet de reglementaire tien seconden en biedt vrijwel onmiddellijk. Ook het ontbreken van een pauze kan een ongeoorloofde inlichting zijn en NZ menen dat daarvan op dit spel sprake is en zelfs dat west daarvan bij zijn besluit geen 5♣ te bieden gebruik heeft gemaakt. Ze vragen daarom de WL om een oordeel, maar die meent dat de westhand geen 5♣-bod waard is en laat daarom de score staan.

Daarmee zijn NZ het niet eens, ze vinden 5♣ een redelijk alternatief en dus mag in hun opinie niet worden gepast.

De PK is het uiteraard eens met het feit dat er een ongeoorloofde inlichting is maar overweegt ook:

- dat het ontbreken van de voorgeschreven pauze van ongeveer tien seconden voor de pas van oost na de door noord getoonde stopkaart een ongeoorloofde inlichting kan bevatten waarvan west in het verdere bieden (en evt. spelen) geen gebruik mag maken;
- dat een 5♣-bod door west geen redelijk alternatief is gezien de defensieve waarden van zijn hand;
- dat door west dus geen gebruik is gemaakt van de ongeoorloofde inlichting.

Het besluit is dus duidelijk:

- de beslissing van de wedstrijdleader in stand te houden;
- de spelers te verzoeken hun biedingen voortaan te doen volgens de geldende regels en niet "in de geest van de wedstrijd";
- het protestgeld te retourneren wegens het principiële karakter van het protest.

### Commentaar

Ondanks het feit dat er met een spel kaarten werd gespeeld dat niet aan de vereisten van art. 1 voldoet (volgens het protestformulier heeft geen enkele speler ♦10 en zit er twee keer ♦3 in het spel) behandelde de PK dit protest.

In een biedverloop als

pas	1SA	pas	2♣
pas	2♦	pas	stop 3SA

neemt in Nederland bijna niemand de formeel verplichte 'denk'pauze van tien seconden in acht en daar heeft eigenlijk nooit iemand moeite mee. In een competitief biedverloop echter is het niet in acht nemen van een stoppauze een gevaarlijke overtreding die partner beperkt in zijn biedmogelijkheden. Gelukkig voor oost had west volgens zowel de WL als de PK een 'opgelegde' pas op 4♥, dus geen reden om het tafelresultaat niet te laten staan.

# Uitspraken van de Commissie van Beroep

## Beroep 04-05

Beroep tegen de beslissing van een verenigingsbestuur waarbij het protest tegen de klassering van een deelnemend paar in het jaarklassement is afgewezen.

### Samenvatting

In de A-lijn van de vereniging zijn gedurende het seizoen 2003/2004 vijf series van zes sessies gespeeld. Het paar heeft aan vier series deelgenomen. Gedurende één serie heeft een van de spelers met een andere partner gespeeld. De uitslag van dat paar is toegerekend aan het oorspronkelijke paar. Afwezigheid gedurende een hele serie leidt tot degradatie volgens het interne competitie-reglement (CR). Het paar heeft het partnership verbroken voor die serie en heeft dit na afloop weer hersteld. Appellant meent dat dit een reden is om de klassering van het paar in het jaarklassement niet te erkennen.

De CvB ontleent haar bevoegdheid aan datgene wat bepaald is in het reglement van de Commissie. Dit bepaalt voorzover van belang, dat beroep kan worden ingesteld tegen een beslissing van enig orgaan van de NBB op grond van een aan dat orgaan krachtens enig reglement of gewoonterecht toekomende bevoegdheid. Een intern reglement van een bridgeclub is geen reglement als hier bedoeld. De Commissie is derhalve onbevoegd om van de zaak kennis te nemen.

### Inhoud beroep en bestreden beslissing

Het beroep richt zich tegen de beslissing van het verenigingsbestuur om het paar op te nemen in (de A-lijn van) het jaarklassement.

### Feitelijke gegevens

Verwezen wordt naar hetgeen hiervoor is opgemerkt. Appellant heeft een aantal stukken overlegd bij het beroepsschrift, waaronder het CR van de club. Het clubbestuur heeft verweer gevoerd.

Het paar heeft aan één van de vijf jaarlijkse series niet meegedaan. In plaats daarvan heeft het paar met een (vaste) invaller gespeeld. Na afloop van de wedstrijden van de serie waarin de invaller meespeelde is het oorspronkelijke paar weer gaan samenspelen.

Art. 13 van het CR van de club bepaalt dat een paar dat één of meer series afwezig is geweest bij terugkeer een groep lager zal

worden ingedeeld. Art. 15 geeft regels voor het beëindigen van de combinatie.

### Standpunt partijen

Appellant stelt dat het paar ingevolge art. 13 van het CR door afwezigheid bij één serie niet meer kon worden geklasseerd in het jaarklassement. Dat het paar in feite niet uit elkaar is gegaan blijkt eruit dat ze na afloop van de serie weer samen zijn gaan spelen.

Het bestuur voert aan dat het wel spelende lid de centrale figuur is omdat hij altijd heeft gespeeld en de regels over het verbreken van een combinatie zulks toelaten.

### Overwegingen van de CvB

De Commissie ontleent haar bevoegdheid aan art. 2 lid 2 van het reglement op de CvB. Dit bepaalt in art. 2 lid 2 dat voorzover in de Statuten niet in een beroepsmogelijkheid is voorzien, beroep mogelijk is tegen een beslissing van enig orgaan van de NBB op grond van een aan dat orgaan krachtens enig reglement of gewoonterecht toekomende bevoegdheid.

De statuten voorzien niet in een beroepsmogelijkheid voor een geval als het onderhavige. Ook in het gewoonterecht is geen aanknopingspunt voor bevoegdheid van de Commissie te vinden. Over blijft de vraag of het interne CR van de club een reglement is als bedoeld in het artikel.

Naar het oordeel van de Commissie vallen hier alleen onder reglementen vastgesteld of namens de NBB en dit is hier niet het geval. De Commissie is derhalve niet bevoegd kennis te nemen van het geschil.

Een eenparig verzoek van alle partijen aan de Commissie om een advies te geven over het geschil en de toezegging van beide partijen zich aan dat advies te houden zal door de Commissie in overweging worden genomen mits dit verzoek binnen 18 dagen na ontvangst van de beslissing wordt ingediend.

### Uitspraak CvB

De Commissie van Beroep verklaart zich onbevoegd van het geschil kennis te nemen. Bepaalt dat het protestgeld niet dient te worden terugbetaald.

## Beroep 04-06 en 04-07

Beroep tegen de beslissing van de AKL om in de Tweede Divisie Parencompetitie de behaalde scores tegen een na het eerste weekend uitgevallen paar te annuleren.

### Samenvatting

Tijdens het tweede weekend van de Tweede Divisie paren komt een paar niet opdagen. Omdat dit paar tegen sommige tegenstanders drie spellen heeft gespeeld en tegen andere vier, en er daarmee volgens de AKL geen sprake is van een afgerond geheel, annuleert de AKL alle scores die tijdens het eerste weekend tegen dit paar zijn behaald. Hij baseert zich hierbij op artikel 12, 1<sup>e</sup> lid, van de Aanvullende Bepalingen, dat stelt dat een score alleen gehandhaafd kan blijven als er sprake is van een afgerond geheel. Na protest handhaaft de Weko het besluit van de AKL. Hiertegen wordt door twee deelnemers aan de Tweede Divisie separaat beroep ingesteld. Hun belangrijkste argument is dat er wel sprake is van een afgerond geheel. De Commissie van Beroep verklaart de beroepen gegrond. Zij deelt de mening van de Weko dat er pas sprake is van een afgerond geheel als alle paren evenveel spellen tegen elkaar hebben gespeeld. Omdat het paar in kwestie tegen sommige paren drie en tegen andere paren vier spellen heeft gespeeld, is er dus inderdaad geen sprake van een afgerond deel. Derhalve is evenwel het 2<sup>e</sup> lid van artikel 12 relevant en gaat het er in hoofdzaak om of dit paar meer dan 75% van het niet afgeronde deel heeft voltooid. Een afgerond geheel kan in dit geval beschouwd worden als vier spellen. Vaststaat dat dit paar tegen alle paren drie van de vier spellen heeft gespeeld en tegen minimaal de helft minus 1 van het deelnemersveld vier spellen. Derhalve heeft het uitvallende paar ruim meer dan 75% van het niet afgeronde deel voltooid. In zo'n geval moet volgens het 2<sup>e</sup> lid van artikel 12 de score alsnog gehandhaafd blijven en moeten alle paren die in het eerste weekend tegen het paar in kwestie drie spellen hebben gespeeld een gemiddeld-plus score krijgen voor het vierde spel. De CvB bepaalt dat zulks alsnog dient te geschieden en dat de spellen tijdens het eerste weekend gespeeld tegen het paar in kwestie alsnog dienen mee te tellen voor de behaalde scores.

### Feitelijke gegevens

In een weekend in september wordt het eerste van twee weekenden gespeeld van de Tweede Divisie paren. Over de twee weekenden heen ontmoeten alle paren elkaar tweemaal om zeven spellen te spelen; de paren die het ene weekend drie spellen tegen elkaar spelen, spelen het andere weekend vier spellen tegen elkaar en andersom. Tijdens het tweede weekend komt een paar niet opdagen. Dit is voor de AKL reden om alle scores die tijdens het eerste weekend tegen dit paar zijn behaald, te annuleren op grond van artikel 12, lid 1, van de Aanvullende Bepalingen (er is geen sprake van een afgerond geheel). Tegen dit besluit protesteert een deelnemer per e-mail en een andere mondeling.

### Het bestreden besluit

De Weko besluit de beslissing van de AKL te handhaven. Tegen dit besluit tekent de eerste deelnemer beroep aan en de andere doet dat mede namens zijn partner. Alle appellanten nemen deel aan de Tweede Divisie paren.

### Motivering Weko

De Weko toont begrip voor de protesten van beide deelnemers, maar stelt dat er pas sprake is van een afgerond geheel van de competitie als alle paren elkaar hebben ontmoet *en ze evenveel spellen tegen elkaar hebben gespeeld* (cursivering CvB). Dit is volgens de Weko niet het geval nu sommige paren drie en andere paren vier spellen hebben gespeeld tegen dit paar. Zij geeft toe dat dit in het 1<sup>e</sup> lid van artikel 12 van de vigerende Aanvullende Bepalingen (juni 2004) onvoldoende duidelijk verwoord staat en zegt toe de tekst aan te passen. Verder overweegt zij dit op te nemen in het CR (waarin voor de viertallencompetitie een vergelijkbare regeling is opgenomen).

De Weko vindt het niet nodig te reageren op de beroepen die beide deelnemers hebben ingesteld, en verwijst hiervoor naar haar brief waarin ze antwoord geeft op het protest van appellanten.

### Motivering appellanten

In beroep handhaaft de eerste deelnemer de argumenten die hij ook in zijn protest heeft aangevoerd. Zijns inziens is er wel degelijk sprake van een afgerond geheel van de competitie, zodat op dit weekend het 1<sup>e</sup> lid van artikel 12 van de Aanvullende Bepalingen van toepassing is. Dit lid stelt dat "resultaten behaald in een afgerond deel van de competitie

waarbinnen elk ander paar dit paar heeft ontmoet blijven gehandhaafd.” Dat er sprake is van een afgerond geheel, leidt hij af uit het feit dat ieder paar ieder ander paar heeft ontmoet. Verder voert hij onder meer aan dat artikel 12 sowieso in het leven lijkt te zijn geroepen om een verschil te maken tussen competities waarin een paar elk weekend de helft van de tegenstanders ontmoet en een competitie waarin elk weekend tegen alle tegenstanders wordt gespeeld.

De tweede deelnemer geeft in zijn beroepschrift aan zich te voegen aan het protest dat de eerste deelnemer eerder heeft ingediend. Hij voegt hieraan toe dat de Weko begrip heeft voor het ingenomen standpunt van beide spelers en bovendien zelf concludeert dat artikel 12 onduidelijk is en zal worden aangepast. Hij stelt dat hij en zijn partner het meest gedupeerd zijn omdat zij door deze beslissing de promotie naar de Eerste Divisie hebben gemist. Hij meent dat deelnemers aan de competitie niet het slachtoffer mogen worden van - erkende - onzorgvuldigheden van de NBB.

### **Overwegingen CvB**

De CvB verklaart beide deelnemers ontvankelijk in hun beroep. Er is voldaan aan de vereisten van tijdigheid en belang. De beslissing heeft immers grote invloed op het eindklassement. Omdat de beroepen dezelfde beslissing betreffen en grotendeels een identieke motivering, behandelt de Commissie beide beroepen in één uitspraak.

De Commissie stelt vast dat op de Tweede Divisie paren – naast het CR – de Aanvullende Bepalingen van toepassing zijn, zoals vastgelegd in ‘Open Bondsparen Competitie 2004-2005 van de Nederlandse Bridgebond’ van juni 2004. Het bestreden artikel 12 van deze bepalingen luidt als volgt:

*“Voor scores behaald tegen teruggetrokken of verwijderde paren geldt het volgende:*

- *resultaten behaald in een afgerond deel van de competitie waarbinnen elk ander paar dit paar heeft ontmoet blijven gehandhaafd.*
- *resultaten behaald in een niet afgerond deel van de competitie vervallen tenzij het uitvallend paar meer dan 75% van dit niet afgeronde deel heeft voltooid. In dit laatste geval blijven de scores gehandhaafd en krijgen de paren die niet tegen het uitvallend paar kunnen spelen op die spellen gemiddeld-plus.”*

De eerste vraag die rijst is of er sprake is van een afgerond deel van de competitie. In dat geval moet immers het 1<sup>e</sup> lid van dit artikel 12 van toepassing worden verklaard omdat dan ten aanzien van het uitvallende paar met recht kan worden gesteld dat ‘elk ander paar dit paar heeft ontmoet’. Zij is echter met de Weko van mening dat de interpretatie van het eerste lid behelst dat er een gelijk aantal spellen moet zijn gespeeld en maakt daarmee dit Weko-oordeel tot het hare. Zij leidt dit niet zo zeer af uit de formulering van het 1<sup>e</sup> lid zelf (met appellanten en Weko is de CvB van mening dat de formulering dient te worden aangescherpt) maar veeleer uit het 2<sup>e</sup> lid: indirect valt immers uit de zinsnede ‘meer dan 75% van het niet afgeronde deel’ te destilleren dat het 1<sup>e</sup> lid betrekking heeft op ‘een gelijk aantal spellen’ (c.q. 100%).

Omdat het uitvallende paar tegen sommige paren drie en tegen andere paren vier spellen heeft gespeeld, is er aldus geen sprake van een afgerond deel. Derhalve is het 2<sup>e</sup> lid van artikel 12 relevant. De tweede vraag die dan rijst is of het uitvallende paar meer dan 75% van het niet afgeronde deel heeft voltooid. De redenering van de Weko volgend, is de CvB van mening dat een afgerond geheel in dit geval beschouwd kan worden als vier spellen. Vaststaat dat dit paar in ieder geval tegen alle paren drie van de vier spellen heeft gespeeld en tegen minimaal de helft minus 1 van het deelnemersveld vier spellen. Derhalve heeft het uitvallende paar volgens de Commissie ruim meer dan 75% van het niet afgeronde deel voltooid. Echter, in dat geval moet volgens het 2<sup>e</sup> lid van artikel 12 de score alsnog gehandhaafd blijven en moeten alle paren die in het eerste weekend tegen het uitvallende paar drie spellen hebben gespeeld een gemiddeld-plus score krijgen voor het vierde spel.

### **Beslissing CvB**

De CvB verklaart beide beroepen gegrond. De scores van de Tweede Divisie parencompetitie 2004 dienen opnieuw te worden berekend. De spellen tijdens het eerste weekend gespeeld tegen het uitvallende paar dienen alsnog mee te tellen voor de behaalde scores. Alle paren die in het eerste weekend drie in plaats van vier spellen hebben gespeeld tegen dit paar, dienen een gemiddeld-plus score te krijgen voor een vierde spel. De protestgelden worden gerestitueerd.

## **Beroep 04-08**

Beroep tegen de beslissing van de AKL om een viertal in de Eerste Divisie Viertallencompetitie een straf op te leggen van 10 WP en een geldboete van € 50,- voor het 40 minuten te laat komen bij een wedstrijd.

### **Samenvatting**

Een van de spelers van het team arriveerde meer dan 30 minuten te laat voor het spelen van een eerstedivisiewedstrijd. De WL legde daarvoor een straf op van 10 WP. Die straf is door de AKL gehandhaafd. Gelet op de normale reistijd, vermeerderd met 2 x 20 minuten voor de aangekondigde wegwerkzaamheden en 30 minuten voor onvoorzien, had 110 minuten voor de reis uitgetrokken moeten worden. Er wordt van uitgegaan dat betrokkene 120 minuten voor aanvang van de wedstrijd is vertrokken. Het desondanks te laat komen is dus een gevolg van overmacht, zodat de strafoplegging wordt vernietigd.

### **Feitelijke gegevens**

In november 2004 werd te Utrecht een speelronde afgewerkt in de eerste divisie viertallen. Een van de spelers van het team arriveerde volgens de WL om 11.40 – volgens appellant zelf om 11.37 uur – dus in ieder geval meer dan 30 minuten na de aanvang van de wedstrijd (11.00 uur). De WL legde hiervoor conform art. 11 lid 2 CR een straf op van 10 WP. De AKL handhaafde de beslissing, nadat appellant daartegen bezwaar had gemaakt, en voegde een geldboete van € 50,- toe. Appellant stelt om ongeveer 09.00 uur zijn dochter op het hockeyveld te hebben afgezet, zodat hij voor de reis 120 minuten heeft uitgetrokken. Er waren aangekondigde werkzaamheden.

### **Het bestreden besluit**

Bij brief heeft de NBB laten weten dat de heroverweging door de AKL – conform de regeling terzake in het boekje “Viertallencompetitie Meesterklasse en Eerste Divisie 2004-2005” – niet heeft geleid tot een aanpassing van de door de WL opgelegde straf.

### **Ontvankelijkheid**

Bezwaren van andere strekking dan de in hoofdstuk XI van de Spelregels bedoelde protesten moeten – wanneer de Commissie bevoegd is – op straffe van niet-ontvankelijkheid worden ingediend binnen een maand na de aangevallen beslissing, zo schrijft art. 5 lid 2 RCvB voor. Het beroep is tijdig is ingesteld.

De Commissie acht appellant dan ook ontvankelijk in zijn beroep.

### **Bevoegdheid van de Commissie**

In de uitspraak d.d. 26 april 2003 in de zaak 03-02 heeft de Commissie geoordeeld dat de Protestcommissie bevoegd is kennis te nemen van protesten tegen beslissingen van de WL, ongeacht of die feitelijk aan de tafel zijn genomen.

In de thans voorliggende zaak gaat het echter niet om een beroep tegen een beslissing van de WL, maar om een beroep tegen de in de aanvullende regels voor deze wedstrijd voorgeschreven heroverweging daarvan door de AKL. Daardoor is het beroep geen protest in de zin van Hoofdstuk XI van de Spelregels. De Commissie is dus bevoegd van het beroep kennis te nemen.

### **Inhoudelijke overwegingen**

De normale reistijd tussen woonplaats van appellant en Utrecht belooft 40 minuten. Vanwege de op teletekst aangekondigde wegwerkzaamheden in het bewuste weekeinde, had appellant naast de gebruikelijke 30 minuten voor onvoorzien omstandigheden nog twee maal extra tijd voor de aangekondigde wegwerkzaamheden moeten uittrekken. De Commissie acht het redelijk daarbij uit te gaan van 20 minuten per mogelijke file (naar verluidt redelijk voor een file van 4 kilometer op een zaterdagochtend). De totale uit te trekken reistijd beliep dus 110 minuten.

Door 120 minuten voor aanvang te vertrekken, heeft appellant dus een genoegzame inspanning geleverd om op tijd te komen. Het desondanks fors te laat komen is derhalve toe te schrijven aan overmacht, zodat de strafoplegging niet in stand kan blijven.

### **Uitspraak CvB**

De CvB vernietigt het besluit waarbij aan dit viertal een straf van 10 WP en een boete van € 50,- is opgelegd.

Het beroepsgeld wordt gerestitueerd.

## **Beroep 04-11**

Beroep tegen de beslissing van de AKL om een viertal in de Eerste Divisie Viertallencompetitie een straf op te leggen van 2 WP voor het 14 minuten te laat komen bij een wedstrijd.

Dit beroep richt zich tegen opgelegde straffen wegens dezelfde files als beroep 04-08 en wordt daarom niet apart opgenomen.

## **Beroep 04-09 en 04-10**

Beroep tegen de beslissing van de RKL om in een Tweede Divisie Viertallencompetitie twee teams een straf van 10 WP op te leggen.

### **Samenvatting**

Team X verzoekt team Y de gedecentraliseerde competitiewedstrijd, die officieel staat gepland op 27 november 2004, te verplaatsen naar 5 december. Voor deze gang van zaken wordt geen toestemming gevraagd aan de RKL. De RKL besluit hierop beide teams een straf van 10 WP op te leggen vanwege overtreding van de vigerende Aanvullende Bepalingen van de NBB: 'achteraf spelen' en 'niet tijdig toestemming vragen'. Voor de strafoplegging baseert hij zich op artikel 11, lid 2, van het CR. Tegen dit besluit tekenen beide teams beroep aan. Het beroep van team X betreft niet de straf zelf, maar de onevenredige hoogte van de opgelegde straf. Team Y meent dat haar geen enkele blaam treft en dat dus geen enkele strafoplegging opportuun is. Beiden zijn onder meer van mening dat de RKL zich ten onrechte beroept op artikel 11, lid 2 van het CR.

De CvB verklaart beide beroepen gegrond. Met de RKL is zij van mening dat er sprake is van een strafwaardige overtreding. Straf kan echter alleen worden opgelegd wanneer in de vigerende NBB-reglementen de mogelijkheid daartoe is opgenomen. Dit is echter niet het geval. Met appellanten meent de Commissie dat het niet mogelijk is de overtreding te brengen onder de werking van artikel 11, lid 2, van het CR. Dit artikel heeft namelijk geen betrekking op een situatie waarin een wedstrijd zonder toestemming van een RKL wordt uitgesteld. Het afgesproken aanvangstijdstip lag immers ergens op 5 december en niet op 27 november. Derhalve worden de beslissingen van de RKL vernietigd.

### **Feitelijke gegevens**

Volgens het Competitieboekje Viertallencompetitie Tweede Divisie 2004-2005 (CBV) van september 2004 staat de gedecentraliseerde competitiewedstrijd tussen beide teams gepland op zaterdag 27 november 2004. Team X verzoekt Team Y echter deze wedstrijd te verplaatsen naar zondag 5 december, omdat de speeldag van Team X niet op zaterdag valt maar op dinsdag. Team Y stemt hiermee in. Voor deze gang van zaken is geen toestemming gevraagd aan de RKL.

### **Het bestreden besluit**

De RKL besluit hierop beide teams een straf van 10 winstpunten (WP) op te leggen. Tegen dit besluit tekenen beide teams beroep aan. Het beroep van Team X betreft niet de straf zelf, maar uitsluitend de hoogte van de opgelegde straf. Team Y meent dat haar geen enkele blaam treft en dat dus geen enkele strafoplegging opportuun is.

### **Motivering Team X**

Team X meent dat de overtreding onevenredig zwaar gestraft is, te meer nu er tussen de oorspronkelijke en de uiteindelijke speeldatum geen enkele wedstrijd is gespeeld. Op grond van redelijkheid en billijkheid acht zij 10 WP een te zware straf voor een lichte overtreding. Zij voegt hieraan toe dat de RKL ten onrechte refereert aan CR-artikel 11, lid 2. Dit artikel heeft volgens appellant uitsluitend betrekking op te laat aan tafel verschijnen. In de reglementen zelf is geen enkele strafmaat opgenomen. Bovendien moet volgens haar op grond van artikel 4 van het CR een dergelijke maatregel worden getroffen door de AKL en niet door de RKL. Ook Weko-bepalingen terzake ontbreken. Precedenten zijn er volgens appellant niet. Andere groepen leggen geen straf op in een dergelijke situatie.

### **Aanvullende motivering Team Y**

Dit team herhaalt in zijn beroep alle door team X aangedragen argumenten. Zij voegt hieraan toe dat zij in de veronderstelling verkeerde dat de tegenstander als verzoekende partij een en ander op tijd had doorgegeven aan de RKL, maar dat dit niet juist in het boekje stond vermeld. Zij nam derhalve aan dat de RKL erin had toegestemd de wedstrijd te verplaatsen. Bovendien had het team op de eerder afgesproken speeldatum gewoon kunnen spelen. Om die reden meent zij dat zij als niet overtredende partij ten onrechte is bestraft.

### **Motivering RKL**

De RKL geeft in zijn verweer aan dat er sprake is van twee overtredingen van de CBV-regels: 'achteraf spelen' en 'niet tijdig toestemming vragen' en dat team X zelf ook toegeeft de regels te hebben overtreden. Hij vermag niet in te zien waarom artikel 11, lid 2, van het CR niet toepasselijk kan worden verklaard. Er is immers geen ander artikel dat slaat op het 'juiste aanvangstijdstip' van een volgens rooster vastgelegde wedstrijd. Over de toepasselijkheid van artikel 4 van het CR merkt hij op dat de AKL volledig achter zijn

beslissing stond; in feite was er dus sprake van een beslissing van de AKL. Tot slot ziet hij niet in waarom de dinsdag/zaterdag-speeldagproblematiek van Team X ertoe moest leiden dat de wedstrijd werd uitgesteld naar een zondag, in plaats van werd vervroegd naar bijvoorbeeld een dinsdag.

Wat de strafmaat betreft is hij met appellanten eens dat een andere strafmaat mogelijk zou zijn. Het huidige CR biedt hiervoor echter onvoldoende aanknopingspunten. Hij zou het waarderen als de CvB terzake een suggestie zou kunnen doen. Hij herhaalt nogmaals dat achteraf spelen alleen mogelijk is in een situatie van overmacht en dat hiervoor te allen tijde vooraf toestemming moet worden gevraagd aan de RKL, zodat de nieuw gekozen datum voor beide partijen vaststaat en er dus geen rechten meer kunnen worden ontleend aan de oude speeldatum, ook niet bij ziekte of onverwachte afwezigheid.

Tot slot bestrijdt de RKL de visie van Team Y dat Team X vooraf toestemming zou hebben gevraagd. Mogelijk is Team Y echter op het verkeerde been gezet door een uitlating van de captain van Team X. Niettemin is ook de 'niet om uitstel vragende partij' zijns inziens verplicht vooraf toestemming te vragen.

### **Overwegingen CvB**

De CvB verklaart beide appellanten ontvankelijk in hun beroep. Er is voldaan aan de vereisten van tijdigheid en belang. Omdat de beroepen dezelfde beslissing betreffen en grotendeels een identieke motivering, behandelt de Commissie beide beroepen in één uitspraak.

De Commissie stelt vast dat op de Tweede Divisie viertallen – naast het CR – de Aanvullende Bepalingen van toepassing zijn, zoals vastgelegd in Competitieboekje Viertallencompetitie Tweede Divisie 2004-2005 van de Nederlandse Bridgebond' van september 2004. Bepaling 1 ( laatste alinea) luidt als volgt: *Wijziging van de speeldag is uitsluitend mogelijk voor de gedecentraliseerde wedstrijden indien vooraf wordt gespeeld. Hiervoor is toestemming van de RKL nodig. Voor de laatste wedstrijd zal de RKL deze toestemming slechts in zeer uitzonderlijke gevallen mogen verlenen en slechts met toestemming van de AKL.*

Uit het voorgaande blijkt dat er sprake is van een overtreding van de Aanvullende Bepalingen. Met de RKL is de CvB van mening dat een dergelijke overtreding strafwaardig is.

Straf kan echter alleen worden opgelegd wanneer in de vigerende NBB-reglementen de mogelijkheid daartoe is opgenomen. Dit is echter niet het geval: noch over strafoplegging noch over de strafmaat wordt iets gezegd.

Wellicht ook mede om die reden poogt de RKL de overtreding te brengen onder de werking van artikel 11, lid 2, van het CR. Met appellanten stelt de CvB echter vast dat dit artikel geen betrekking heeft op een situatie als de onderhavige, waarin een wedstrijd zonder toestemming van een RKL wordt uitgesteld. Het door beide teams afgesproken aanvangstijdstip lag immers ergens op 5 december en niet op 27 november.

Bovendien wordt in artikel 11, lid 1, gerefereerd aan artikel 22 van het Wedstrijdreglement, dat op zijn beurt verwijst naar artikel 26, lid 1. Daarin is te lezen dat de strafoplegging gaat in tijdspannes van 10 minuten of gedeeltes daarvan. Toepassing hiervan op een situatie als onderhavige is alleen al om die reden onmogelijk.

Derhalve acht de CvB beide beroepen gegrond. Het argument van Team X dat artikel 4 van het CR wordt overtreden nu de straf opgelegd door de RKL in plaats van door de AKL, is niet meer relevant. De Commissie kan niet ingaan op het verzoek van de RKL terzake een suggestie voor de strafmaat te doen: dit is geen zaak voor de CvB. Zij stelt slechts vast dat de huidige reglementen van de NBB een leemte vertonen die zij niet kan negeren.

### **Beslissing CvB**

De commissie verklaart beide beroepen gegrond. De beslissingen van de RKL worden vernietigd. De protestgelden worden gerestitueerd.

### **Beroep 04-12**

Beroep tegen de beslissing van de AKL om een team een straf op te leggen van 10 WP en een boete van € 50,- voor het 60 minuten te laat komen bij een wedstrijd in de Tweede Divisie te Apeldoorn.

### **Samenvatting**

Het team arriveerde 60 minuten te laat voor het spelen van een tweededivisiewedstrijd. De WL legde daarvoor een straf op van 11 WP, door de AKL na gemaakt bezwaar teruggebracht tot 10 WP en een boete van € 50,-. Gelet op de normale reistijd van de woon-

plaats van betrokken speler naar Apeldoorn, vermeerderd met 3 x 20 minuten voor de aangekondigde wegwerkzaamheden en 30 minuten voor onvoorzien, had 173 minuten voor de reis uitgetrokken moeten worden. Er wordt van uitgegaan dat betrokkene 150 minuten voor aanvang van de wedstrijd is vertrokken. Het te laat komen is dus grotendeels een gevolg van overmacht, zodat de strafoplegging moet worden beperkt als ware appellant 23 minuten te laat gearriveerd.

### **Feitelijke gegevens**

Op 13 november 2004 werd te Apeldoorn een speelronde afgewerkt in de tweede divisie viertallen. Het team arriveerde volgens de WL om 12.00, dus in ieder geval meer dan 30 minuten na de aanvang van de wedstrijd (11.00 uur). De WL legde hiervoor een straf op van 11 WP, welke straf door de AKL conform art. 11 lid 2 CR werd gecorrigeerd tot 10 WP en een geldboete van € 50,- nadat appellant tegen de beslissing van de WL bezwaar had gemaakt.

Appellant stelt om ongeveer 08.30 van Rotterdam CS te zijn vertrokken (waar een om 7.35 uur uit zijn woonplaats vertrokken teamgenoot werd opgehaald), zodat hij voor de reis 150 minuten heeft uitgetrokken. Er waren aangekondigde wegwerkzaamheden op de A20, de A12 en de A1.

### **Het bestreden besluit**

Bij brief heeft de NBB laten weten dat de heroverweging door de AKL – conform de regeling terzake in het boekje “Viertallencompetitie Meesterklasse en Eerste Divisie 2004-2005” – heeft geleid tot aanpassing van de door de WL opgelegde straf als hiervoor beschreven.

### **Ontvankelijkheid**

Bezwaren van andere strekking dan de in hoofdstuk XI van de Spelregels bedoelde protesten moeten – wanneer de Commissie bevoegd is – op straffe van niet-ontvankelijkheid worden ingediend binnen een maand na de aangevallen beslissing, zo schrijft art. 5 lid 2 RCvB voor. Het beroep is ontvangen op 17 december 2004. Nu niet vaststaat op welke dag de brief van 16 november 2004 is verzonden, en nu in die brief is vermeld dat een beroep kan worden ingesteld binnen een maand *na ontvangst van de brief*, houdt de Commissie het ervoor dat het beroep tijdig is ingesteld.

De Commissie acht appellant dan ook ont-

vankelijk in zijn beroep.

### **Bevoegdheid van de Commissie**

In de uitspraak d.d. 26 april 2003 in de zaak 03-02 heeft de CvB geoordeeld dat de PK bevoegd is kennis te nemen van protesten tegen beslissingen van de WL, ongeacht of die feitelijk aan de tafel zijn genomen.

In de thans voorliggende zaak gaat het echter niet om een beroep tegen een beslissing van de WL, maar om een beroep tegen de in de aanvullende regels voor deze wedstrijd voorgeschreven heroverweging daarvan door de AKL. Daardoor is het beroep geen protest in de zin van Hoofdstuk XI van de Spelregels. De Commissie is dus bevoegd van het beroep kennis te nemen.

### **Inhoudelijke overwegingen**

De normale reistijd tussen Rotterdam en Apeldoorn belooft 83 minuten. Vanwege de op teletekst aangekondigde wegwerkzaamheden in het bewuste weekeinde, had appellant naast de gebruikelijke 30 minuten voor onvoorzien omstandigheden nog drie maal extra tijd voor de aangekondigde wegwerkzaamheden moeten uittrekken. De Commissie acht het redelijk daarbij uit te gaan van 20 minuten per mogelijke file (naar verluidt redelijk voor een file van 4 kilometer op een zaterdagochtend). De totale uit te trekken reistijd beliep dus 173 minuten.

Door 150 minuten voor aanvang te vertrekken, heeft appellant dus weliswaar een grote extra inspanning geleverd om op tijd te komen, maar niet voldoende. Het fors te laat komen is slechts deels toe te schrijven aan overmacht, ook omdat appellant er gelet op de aangekondigde werkzaamheden beter aan had gedaan een andere route te kiezen.

De Commissie oordeelt dat de strafoplegging niet in stand kan blijven. De straf wordt teruggebracht tot een niveau dat zou zijn toegepast als appellant 23 minuten te laat zou zijn gekomen (4 WP).

Hoewel ook in het geval van toepassing van art. 22 lid 3 WR een geldboete kan worden opgelegd, oordeelt de Commissie dat de wegwerkzaamheden in het bewuste weekeinde zo veel hinder opleverden, dat met het handhaven van de geldboete geen redelijk doel wordt gediend.

### **Uitspraak CvB**

De CvB vernietigt het besluit waarbij aan dit team een straf van 10 WP en een boete van

€ 50,- is opgelegd. Zij legt appellant in plaats daarvan een straf op van 4 WP.  
Het beroepsgeld wordt gerestitueerd.

## Arbitreren op de Olympiade

door Henk van Tent

Na een aantal malen voor de EBL te hebben gearbitreerd heb ik dit jaar eens gewisseld met Marc van Beijsterveldt om voor de WBF aan de slag te gaan. Op de Olympiade waren een twaalfstal arbiters aanwezig vanuit de "vaste groep". Twee uit Italië en Nederland, en één uit Engeland, Frankrijk, Israël, Canada, Mexico, Australië, Hongkong en Pakistan. Deze werden aangevuld met een achttal arbiters uit Turkije. Dit jaar was er nog sprake van een structuur waarbij er slechts één hoofd-arbiter is (Max Bavin) en verder zijn allen op papier gelijk, maar vanaf nu is net als bij de EBL de rang van assistent-hoofdarbiter in het leven geroepen. Tot ons plezier is Jeanne van den Meiracker net als binnen de EBL nu ook assistent-hoofdarbiter binnen de WBF. Er lijken daarmee op papier veel arbiters te zijn, maar van de Turkse arbiters had er slechts één het vereiste niveau om zelfstandig te kunnen optreden op dit toneel. Er waren er nog twee redelijk, maar de andere vijf zouden bij ons niet tot de groep bondsarbiters worden toegelaten. Bovendien waren zij zeer nauw betrokken bij de Turkse organisatie waardoor zij vooral in de eerste week vaak buiten de speelzalen actief waren. In de tweede week van het toernooi is dankbaar van hun kennis van het Turks gebruik gemaakt. De transnational mixed teams is een nevenevenement waaraan vele lokale "sterspelers" deelnemen die vaak de Engelse taal niet of nauwelijks machtig zijn.

Er waren in totaal slechts tien protesten tegen arbitrale beslissingen; zeker geen slecht resultaat voor het verzamelde arbitercorps. In het volgende protest zat toch een arbitraal schoonheidsfoutje.

Open teams kwartfinale, zitting 6.

**Spel 1**

♠ B5

N / -

♥ A75

♦ VB62

♣ V863

♠ AV10743

♥ V10432

♦ 5

♣ 2

♠ 9

♥ B98

♦ 874

♣ A109754

♠ H862

♥ H6

♦ AH1093

♣ HB

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
Szalay	Gromov	Macskasy	Doubinine
—	pas	pas	1♣ <sup>1</sup>
2♦ <sup>2</sup>	2SA <sup>3</sup>	3♦ <sup>4</sup>	doublet
3♠ <sup>5</sup>	pas	pas	doublet
allen passen			

- 1) sterk, kunstmatig
- 2) uitleg west aan zuid: zwak spel met beide hoge kleuren (de echte afspraak); uitleg oost aan noord: natuurlijk
- 3) uitleg noord aan oost: 8+ punten, manche-forcing met ruitenstopper; uitleg zuid aan west: geen afspraak, mogelijk ruitens
- 4) uitleg oost aan noord: geen afspraak; uitleg west aan zuid: betere of langere schoppens

Extra commentaar:

Het 2♦-bod van west is echt een zwak twee kleurenspeel. Hij had 2♣ kunnen bieden om óf ruitens óf een sterk spel met beide hoge kleuren aan te geven.

Het eindcontract is dus 3♠! door west met uitkomst ♦V. Het resultaat is acht slagen voor OW d.w.z. NZ +100 na een niet bijzonder slechte verdediging van NZ.

NZ roepen nu de wedstrijdleader en claimen dat als noord de goede uitleg van het 2♦-bod ontvangen zou hebben hij nu via 2♠ een hartenstop kan aangeven en om een schoppenstop kan vragen, waarna NZ in het goede 3SA- contract terecht zouden komen.

De wedstrijdleader stelde via het systeemboek van NZ vast dat hun verklaring aangaande



maar het verschil is niet zodanig dat er hier van een onjuiste informatie sprake kan zijn. Gezien het bridgeniveau van alle betrokkenen moet het duidelijk zijn wat de doubletten volgens de bridgelogica betekenen. Er is dus geen overtreding en het resultaat dient te worden gehandhaafd. Ook hier werd het geld niet geretourneerd. Het comité gaf de betrokken speelsters en coach zelfs een soort berisping voor het indienen van een dergelijk protest. Natuurlijk gebeurden er best veel dingen die gewoon naar ieders tevredenheid werden afgehandeld. Het volgende was een schermprobleem dat zich gelukkig in de praktijk verder niet al te vaak voordoet. Zuid is deler en neemt zijn kaarten uit het bord evenals zijn schermmaat. Het bord wordt naar de andere kant geschoven met het luik reeds gesloten (zoals het hoort, *red.*). Tot Zuid's verbazing komt de tray terug met niet alleen het lege spel, maar er liggen ook twee biedingen: 1♠ en pas. Arbitrator!! Wat moeten we nu?? De regels van het schermreglement zijn duidelijk, het voor de beurt bieden kan niet geaccepteerd worden en aangezien beide partijen schuldig zijn, beginnen we met een schone lei

bij Zuid. Alle informatie is ongeoorloofd en mag dus door niemand worden gebruikt. Het bieden ging nu verder met:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
pas	1♠	pas	1SA
pas	2♠	allen passen	

Zo op het oog niets aan de hand. Maar was dit echt zo? Zuid had een twijfelachtige zwakke twee in harten en zijn beslissing om geen multi te openen is misschien ingegeven door de wetenschap dat Noord een 1♠-opening heeft, je wilt niet preëmpten tegen je maat..... Gelukkig hoefde ik dat niet verder te beoordelen want het beste contract is 4♥ dat je waarschijnlijk bereikt na zo'n aangetrokken multi, dus is er hier zeker geen nadeel voor de tegenpartij.

Tot slot nog een woord van dank voor de uitermate goede ontvangst door onze Turkse collega's. Niet alleen de arbiters maar alle medewerkers waren zeer vriendelijk en behulpzaam. Het hoogtepunt was een door onze vriend Rahmi georganiseerd diner annex boottocht op de Bosporus.

## Van de groene tafel door Ton Kooijman

- 1) Van Henk Baron (de vraag is door mij enigszins bewerkt):

*Op een clubavond gebeurt het volgende: Ik word naar de tafel van de vorige ronde geroepen. Ik had oost gezeten en die had nu veertien kaarten. Even eentje terug naar Noord want die had er twaalf. Geen probleem zou je denken maar hoe ik ook keek en terugdacht, ik kon geen kaart missen. Ergo..... ik had met veertien kaarten gespeeld (en Noord dus met twaalf!) en moest dat met het schaamrood op de kaken eerlijk bekennen. Het is duidelijk wat er moet gebeuren: volgens artikel 13C vervalt het resultaat en beide paren zijn schuldig, dus beide krijgen gemiddelde min. Maar de WL, die bondsarbitrator is, geeft ook nog een procedurele straf van 25% op het bord en dat vindt Henk eigenlijk te veel van het goede. Wat vind ik daarvan?*

Ik heb wel begrip voor de verontwaardiging van Henk, maar de vraag of deze 'extra' straf gegeven kon worden is niet met een overtuigend 'nee' te beantwoorden. De kunstmatige

score wordt gegeven omdat het spel (aan die tafel) onspeelbaar is geworden, inderdaad volgens artikel 13C en 12C1. Maar die score beschouwen we niet als een procedurele straf en artikel 13C verwijst expliciet naar de mogelijkheid wel zo'n straf te geven. Dus de bondsarbitrator is niet buiten zijn boekje gegaan. Blijft over de vraag of ik vind dat die straf redelijk is.

Laten we even aannemen dat Henk bij het inzien en sorteren van zijn kaarten de vreemde distributie had ontdekt en de WL had geroepen en dat was besloten het spel na herstel te laten spelen (het betrof ♣2). Had de WL dan ook een straf van 25% gegeven? Alleen als het antwoord op die vraag bevestigend is kan ik instemmen met deze beslissing want de overtreding is in beide gevallen dezelfde: het niet tellen van de kaarten voor deze in te zien. Omdat ik betwijfel of die straf dan gegeven zou zijn, denk ik dat de WL te streng is geweest. Ik kan daar nog aan toevoegen dat de consistentie in het arbitreren vraagt om het vastleggen van dergelijke pro-

cedurele straffen in aanvullende bepalingen. Want anders doet de ene arbiter het wel en de andere niet. Of nog erger: doet de arbiter het wel in week 3 maar niet in week 5. Of echt verschrikkelijk: wel bij paar 7, maar niet bij paar 9. Onze bondsarbiter staat dus wat mij betreft alleen maar volledig in zijn recht als hij Henk deze zwart-op-wit-bepaling kan overleggen. Overigens treft ook de Weko enige blaam, want wij zijn al jaren van plan om dit soort straffen te expliciteren maar deinzen terug voor die klus. Trouwens: als ik me dat goed herinner, heeft er in het verleden in aanvullende bepalingen voor bondscompetities wel een straf voor deze overtreding gestaan. (Dat is nog steeds zo; in de bondsparencompetities wordt een straf van 25% van een top gegeven "Wanneer een speler zijn hand inziet en het aantal kaarten meer dan dertien blijkt te zijn". Ook het onklaar maken van een bord wordt met 25% van een top bestraft, red.)

**2)** Van Dirk Pieters een reactie op een eerder antwoord

*Ik las in Weko-wijzer 96 met interesse het stukje dat handelde over de interpretatie van artikel 40A en D. Praktisch wordt in Nederland het afwijken van de verdeling van Muiderberg (tweede kleur is slechts een driekaart) zondermeer bestraft (als ongeoorloofde inlichting beschouwd). Ik vroeg mij af of daar internationaal hetzelfde over wordt gedacht als in Nederland, mede naar aanleiding van het in de Weko-wijzer genoemde voorval met Helgemo.*

*In Israel op het Red Sea International Bridge Festival in Eilat heb ik na een dergelijk voorval de (Italiaanse top-)arbiter ontboden. Door hem en in Israel over het algemeen wordt zo'n afwijking gewoon geaccepteerd, ofwel dit "psychem" mag daar gewoon naar hartelust (tenzij men het regelmatig doet, dan moet men er weer melding van maken in de uitleg). Enige bescherming voor de niet-overtredende partij daartegen lijkt daarmee uitgesloten.*

Het is altijd leuk te merken dat je 'gelezen' wordt. Je neemt pas maatregelen als zaken uit de hand gaan lopen en dat was in Nederland met de 5-3-3-2 versie van Muiderberg het geval. De beschrijving over Eilat suggereert dat daar die grens ook in de buurt komt: naar hartelust psychen lijkt een contradictio in

terminis. Er is enige dapperheid nodig om maatregelen te nemen en daar ontbreekt het vaak aan.

Overigens geloof ik niet dat de omschrijving 'ongoorloofde inlichting' die Dirk gebruikt de kwestie goed omschrijft. Het gaat vooral om een 'undisclosed partnership understanding', een geheime afspraak met de partner.

**3)** Uit het buitenland kwam de volgende vraag:

*Zijn er afspraken over het gebruik van kaarthouders door spelers die moeite hebben de kaarten in hun hand te houden?*

Ik ben ze nooit tegengekomen. En ik denk ook dat dergelijke afspraken pas gemaakt worden als een bestuur met een dergelijk verschijnsel te maken krijgt. Overigens weet ik uit ervaring dat dit een lastige kwestie is, want mijn eigen partner gebruikt een dergelijke kaarthouder. Een goed reglement zou moeten stellen dat dit gebruik alleen acceptabel is als de kaarten er random in worden gestopt, het liefst dus op volgorde van oppakken. Ik vermijd zelf zorgvuldig om in de richting van mijn partner te kijken, maar je kunt niet voortdurend op de grond staren. Overigens kun je natuurlijk niet van tegenstanders vragen om recht voor zich uit te blijven kijken en voor 'parentijgers' is zo'n handicap van een tegenstander een leuke informatiebron. Het lijkt me belangrijk om vast te stellen dat we spelers die met aanpassingen moeten bruggen natuurlijk zoveel mogelijk behulpzaam moeten zijn. Zo heb ik de grootste bewondering voor spelers die een beperkt gezichtsvermogen hebben of zelfs helemaal blind zijn en de gespeelde kaarten van de tegenspelers en van de dummy genoemd krijgen om het spel te kunnen spelen. Dat zou mijn geheugen niet aankunnen.

**4)** Ben Schelen heeft artikel 67 nog eens goed doorgenomen en schrijft me:

*Een speler die te veel kaarten heeft, heeft meer keus bij het verder spelen. Ik begrijp dat dit mogelijke voordeel wordt gecompenseerd door de strafbepaling in B dat hij wordt geacht te hebben verzaakt maar waarom er verschil wordt gemaakt als hij alsnog kan bekennen, ontgaat mij. Kan hij alsnog bekennen geen straf; als hij niet kan bekennen wel straf. Wat te doen als de niet-bijgespeelde kaart*

*weggaat op een volgende slag en pas later blijkt dat die speler een kaart te veel heeft? Aannemend dat de spelers of de WL dit ontdekken.*

In 67B1 staat inderdaad te lezen dat bij alsnog bekennen geen straf wordt gegeven en bij niet meer bekennen sprake is van een verzaking. Terwijl toch duidelijk is dat in het eerste geval voor 100% zeker is dat er feitelijk verzaakt is, terwijl in het tweede geval die verzaking niet hoeft te hebben plaats gehad (wel kán hebben plaats gehad, als in een slag na de verkeerde een dergelijke kaart alsnog is bijgespeeld; daar gaat de laatste vraag van Ben over).

Volgens dit artikel is deze verzaking straffe-loos. Overigens blijft wel artikel 64C van kracht: als de verzaking de andere zijde benadeeld heeft, moet er een arbitrale score worden gegeven.

Ik heb dat onderscheid nooit begrepen en ook 'internationale' vragen hebben geen antwoord opgeleverd. Dat moeten we maar veranderen bij de komende nieuwe editie.

#### 5) Uit een internetdiscussiegroep over de spelregels

*Daarin is enige tijd geleden de vraag gesteld wat de meest verbreide misverstanden of foute aannames en bepalingen in bridge zijn. Ik som ze hier op, zonder er verder op in te gaan. Het is voldoende als je ze als een misverstand herkent, zo niet dan is een vraag op zijn plaats.*

- een partnership mag maar één keer psychen;
- je mag per wedstrijd maar één keer psychen;
- per zitting mag er twee keer gepsycht worden;
- per twaalf borden mag een paar één keer psychen;
- als er een onvoldoende bod is, hoeft de WL niet geroepen te worden als je het zo laag mogelijk voldoende maakt in dezelfde speelsoort;
- de dummy kan niet verzaken;
- elke speler kan altijd om een gemiddelde (arbitrale score) vragen;
- als je een foute beslissing in het spel neemt na een overtreding van de tegenstanders heb je geen recht meer op een arbitrale score;

- de dummy mag de WL niet roepen;
- je hebt geen recht meer op een arbitrale score als je de WL niet direct roept;
- nadat de partner heeft gearzeld, moet je (uit ethische overwegingen) passen;
- als je partner heeft gearzeld, moet je bieden alsof je partner niet gearzeld heeft.
- noord is verantwoordelijk voor de gang van zaken aan tafel.

In al deze uitspraken heeft de klok geluid maar is de klepel gestolen (dit is bij uitstek een uitdrukking die verkeerd gebruikt moet worden om de betekenis ervan te illustreren). Mag ik je vragen om deze stellingen zo aan te passen dat ze wel kloppen?

Vragen voor de groene tafel kunt u (per e-mail) sturen aan Ton Kooijman: [t.kooyman@worldonline.nl](mailto:t.kooyman@worldonline.nl).



*Prettige Paasdagen !*